

Homongolos'un Solu

Erzurum Cezaevi avlusunda dolanıyorum.
Yitirdim umutlarımı araniyorum.
Hiç keyfim yok ...
Midem bulanıyor, başım ağrıyor, sersem gibiyim.
Ne zaman duruşmaya çıkacağım da belli değil.
Daha savunmamı bile hazırlamadım.
Başım öne eğik sallanıp duruyorum....
Aniden birisine çarptığımı fark ettim.
-Ohaaaa....Lan!
-Affedersiniz! diyebildim.
-Volta atmanın da bir raconu var be birader!
Kör müsün ne?
Baksana önüne !!
-Tekrar özür dilerim. İstemeyerek oldu...
-Neyse !!
Çömez olduğun belli!
Ben de seni görmedim !.. Ödeşdik...
Aslına bakarsan kabahat bende.
Sen, sağlam viraj aldın. Ana yola çıkış hakkı se-
nin...
Ben yine yanlış solladım.!
-Olsun....Siz yine de kusuruma bakmayın.
-Estağfurullah o da ne demek !
-Kendimi pek iyi hissetmiyorum da..
-Öyle olduğun belli.
Betin, benzin atmış! Hele çok şuraya
Bizim kayınço 4. koğuştta revirde çalışır.
Askerde sıhhiye onbaşısı idi.
O'nun çayı pek meşhurdur. İçine hep tütüye katar.
Birkaç yudumu bile gam, kasvet dağıtır!
-İlk kez duyuyorum.
-Bizim salak İdris i tanımadığına göre sen gerçek-
ten yenisin.
-Öyle
-Sollamak falan derken tanışmış olduk ...
Muhabbet olsun işte...
-Evet... Sola dikkat etmek lazım.!
-Öyledir... Zaten benim de başıma ne geldiyse
"sol"dan geldi ağabeyciğim!
-Siz de mi siyasisiniz?
-Yok be abim.
Geçen sene Şubat ayı idi işte...
Elde para kalmadı. Borç harç anamız ağlıyor.
Bizde Mahmut paşa'da Sadık Bey Hanı'nda ki
imalathaneden 150 çift kundura çaldık!

-İnsaf kardeşim! Bir çift kundura yetmiyor muy-
du?
-Yaram derindir ağabey!.... Tuz basma.. Yetmi-
yordu ya...
Bari çaldığımız da bi'şeye benzese .
El âleme rezil olduk!
-Nasıl ?
-Bizim kayınbirader, Cağaloğlu'nda ara sıra mini-
büste çalışır.
O imalathaneye birkaç kez müşteri getirmiş. Atöl-
yeyi epeydir gözler dururmuş.
"Helal mal yapirler" dedi. "İçerisim hep makine
doli ... Hepsi Avrupa eksport ha"
Neyse... Biz yatsı namazından sonra arabayı ha-
nın altına çektik. Orta bekçi falan da yok. Ambarın
girişindeki büyük pencereyi kırıp içeri daldık!
Alelâcele çuvallar içinde, bizi bekleyen ayakkabıla-
rı yüklendik, tüyüyoruz.
Ben direksiyondayım.
Dikiz aynasından da İdris' i kolluyorum.
Adam da bir tuhaflık var!
Hiç sesi soluğu çıkmıyor. Pek nedenini anlayama-
dım ama kayınço mallara kötü kötü bakıyor !
"Ne o lan" dedim. "Tabanına göre bulamadın
mı? Onlar beyefendi iskaripini oğlum! Sana çocuk
mezarı gibi çarık lazım!"
Hay demez olaydım.
Birden ayağı yanık it gibi çığırmaya başladı.
-Ulan Hayri !!
Bunların hepsi sol gardaş !
-Ne solu lan ayı!
-Oğlum bunların sağı yok sağı!
Gece vakti. Her taraf is pis. Göz gözü görmüyor.
Çektim arabayı sola. Elim ayağım çözüldü. Bunca
emek! Aylarca teftiş, plan. O kadar tehlikeyi göze al-
dık...
-Bah ula... hepsi sol. Dümene geldik!
-Nedek şimdi?
-Gidek öbür yarısını da alah!
Kayın birader aldatılmış olmanın verdiği yıkıklık
içinde yerlerde debeleniyordu.
Onu hiç böyle görmemiştim. Herifin zembereği
boşaldı, nerdeyse ağlayacak.
Neyse.... Biraz sonra kendine gelir gibi oldu.
Titreyerek bir sigara sarmaya başladı;
-Cigarayı yakirem, aci aci düşünürüm. Düşünmek
hiç kar etmir dadaş!

-Hı hı..
-Neysen olan oldi. Gidek sağı da alah da gurtulah.. Başka çıkarı yoktur !
Gece yarısı yollar kaygan...
Allah'tan ki pek trafik yok. Yola düzıldük.
Civan Ali yokuşundan tam Pazar yoluna sapıyordum, önüme bi taksi yayılmış gidiyor. Klâksona dokundum. İt herif bana mısın, demiyor!
Zaten canım burnumda, hı desem çıkacak. Vitesi 3'e aldım. Bastım gaza.
Tam trafik nizamnamesinin tüm maddelerine uygun bir şekilde önümüzdeki aracı solluyordum ki bi çatırtı koştı!
Arabanın sol aynasını aldık gidiyoruz!
Birden çarptığımız taksiden mavi ışıklar yanıp sönmeye başlayınca, sivil polis arabasına vurduğumuzu anladık!
Ama iş işten geçti bir kere .
Abi.. tıpkı filmlerdeki gibi.
Biz kaçıyoruz ... Polis kovalıyor...
Ha babam, de babam. Al aşağı, ver yukarı. İ ih...Kurtuluşun mümkünatı yok.!
Hemen arabayı Ortabay Sokak'taki Terzi İlhan'ın avlusuna soktum. Yayan, tazı gibi kaçıyoruz. Nefes nefeseyiz... Ne kadar koştuk Allah bilir. Sabaha doğru Topkapı'dan ilk Erzurum otobüsüne atlayıp geldik. Daha gara iner inmez polis gırtlığımızı yapıştı.
İdris ilk telaşe içinde kaçmayı başardı ama gece onu Gölbaşı'nda genelevde yakaladılar!
-Ya sen ?
-Benim hikayem çok uzun Hayri Bey!
Başınızı ağrıtmayayım.
-Söyle anam, babam. Dök içindeki zehiri.. O mide ağrısı da başka türlü geçmez zaten.
-Haklısınız.
Yediğimiz şeyler değil, bizi yiyen şeyler mide ağrısı yapıyor!..
-Bak...Ne iyi dedin.. Anlat hele ee..
-Ben Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi son sınıf öğrencisi idim. Her sene 14 Mart Tıp Bayramı'nda bir dergi çıkarıyorduk.
İsmi "Homongolos"
-Bismillah bismillah! O da ne öyle?!
-Homongolos; uluslar arası tıbbi bir sözcük. Özellikle Nöroloji'de kullanılıyor. Her türlü bedensel eylemlerin ve duygusal girişimlerin beyin kabuğunda oluşturduğu bu hayali resimsel anlatım da büyük

başlı, kocaman ağızlı, elleri iri, gövdesi ve bacakları cılız bir insan temsil ediliyor.
Bu yaratığın ismi eski bir yunanca sözcük olan "Homongolos"
Homongolos'un içeriği önemli değil zaten..
-Önemli olan ne?
- Önemli olan Homongolos'un son hecesi!
- !!
- Bu hece ters okunduğunda "sol" sözcüğü oluşuyor!
- !!
- İnanın ki öyle..
Homongolos'un son hecesi tersten okunduğunda "sol" sözcüğü oluşuyor diye tutuklandım.!
-Yapma !!!
Güldürme adamı ! Bu kadar salak olunamaz.
-Olunur..... olunur....
İnanın öyle...
Çetin Altan Akşam Gazetesinde yazdı. İlhan Selçuk bir makalesinde bu konuya değindi. Abdi İpekçi başyazılarında bu gülünç rezaleti kamuoyuna defalarca açıkladı.Hepsine yürekten teşekkür borçluyum. Eksik olmasınlar.
-Yahu kardeşim sen dergiye başka bir ad bulamadın mı?
-Vallahi benim suçum değil!
Ben yazı işleri görevini yüklediğimde 5 yıldır dergi zaten bu isimle yayınlanıyordu.!
-Demek kabak senin başına patladı.
Doğrudur...Burası Türkiye .. Her şey olur.
-Basın suçlusu olarak yargılanacağım. Duruşmamda üç hakim bulunacakmış! Diplomayı almaya iki ay kalmıştı. Okuldan atıldım. Zaten burs ile zar zor geçiyordum. O kadar parayı nasıl geri ödeyeceğim bilemiyorum.
-Ödenir ödenir. Merak etme. Borç yiğidin kamçısıdır. Yüreğinin sancısıdır. Aldırma.
-Neyse.... Uzun bilimsel araştırmalar ve soruşturmalar sonunda Üniversite Rektörlüğü'nün sürekli ısrarı üzerine Fakülte Disiplin Kurulu'na çağrıldım.
-Allah Allah... Durup dururken Rektör'e de ne oluyor ?
-Aslında bütün sorun burdan başlıyor ya!
-Nasil yani?
-Bu dergide "Nurcihan Hanım' ın Erkek Çamaşırıları" adı altında, başlık ve içerik arasında en ufak bir ilişki olmayan bir güldürü yazmıştım.

-Eeee....
-Meğersem Rektör' ün kızının ismi "Nurcihan" imiş!
-!!!
-Bu da yetmiyormuş gibi, kız da bazen erkek iç çamaşırını giyermiş!!
-Bak hele bak!
-Peki sen ne biliyon?
-Vallahi bildiğimden değil.
Tasadüf işte!!
Rektör'ün kızının değil isminden, cisminden bile haberim yok.
-Olmuyor ama! Bu kadar tesadüfte şüpheli yani!
-Vallahi, billahi rastlantı Hayri Bey Abi'cim, yalan söylüyorsam gençliğimin hayrını görmeyeyim.
-Ulan oğlum, iyi hoş ama sen bu başlığı nereden çıkardın?
-Bir gün radyoda , bir reklam yayını içerisinde aktarılan bir piyes dinliyordum. Oyunda rol alan evin dadısının ismi Nurcihan idi ve erkek çamaşırı ile bir diyalog geçiyordu. Bende bu olayı yazıya başlık olarak seçtim.
İnan abi başlıkla konu arasında hiçbir ilişki yok!
-Hani "Eceli gelen it, cami duvarına işer" derler ya...
Sen de öyle. Belanı arıyorsun yani.
-İnan ki rastlantı abicim.
-Bu ne biçim kadersizlik a be kardeşim. Sen ters tarafından totodan 13 tutturmuşsun da haberin yok. Şimdi ayıkla pirincin taşını!...
-Rektör yazının başlığına çok üzülmüş.
Karısı da kurdeşen dökmüş.!
-Bak şu ettiğine!
-Benim rektörle ne alıp veremediğim var. Adamı görsem bile tanımam. Şurada okulu bitirmek, bir an evvel kaçmak için can atıyoruz. Yoksulluk canımıza yetti zaten....
Hem ben manyak mıyım?
Ağrımayan başımı niye ağrıttayım.?
Üstelik halimiz meydanda. Ben de bu üniversite düzenini değiştirecek ne güç var ne yürek!
-Ama onlar da ayıp ediyorlar kardeşim...
Bu kadar işkillenmek olmaz ki! Bulmuşlar sahipsiz garibanı, fena halde rendeliyorlar yani... Bir mizah başlığı için ülkenin yıllarca yatırım yaptığı bir genç beyni öyle cart curt zurt diye acımasızca harcanır mı?
Ayıptır..... Ayıp!...

-Hep bu yüzden belimiz doğrulmuyor zaten!
Bunca emeğe, göz nuruna, paraya yazık değil mi?
-Sana yapılan o ulusal yatırımda, gayri safi milli hasıladada, tüyü bitmemiş yetimin hakkı var lan!
-Yaa!
Bak... Sinirlendim mi milletvekili gibi, birden dök-türmeye başlarım.... Kızdırmayın beni !
-Abi ben vallahi masumum !
Tereddüdüne, kuşkuna saygım var inan. Öz babamın bile durumuma akıllı yatmadı. "Böyle boktan tesadüf olur mu?" dedi.
-Hani olmasa ne yazar yani !! Bulunmaz hint kumaşını mı bunlar? Kendilerini bi'sey sanıyorlar....
Doğu Anadolu'nun doğusunda yaşıyorsak ne olmuş yani. Derebeyi kanunları, hükmü altında değiliz herhalde!
Hiç fanila, don uğruna bir ömür köreltilir mi? Bu ne biçim kafa, bu ne biçim vicdandır? Bu ne biçim ilim yuvasıdır?
-Abi bi rastlantı! Ben ne Nurcihan bilirim, ne erkek çamaşırını!
-Senin suyun iyice kaynamış.... Ne şehit oldun ne gazi... Ne diyeyim artık.
-"Aydın ve ilerici üniversite camiasının kutsal ahengini yazıları ile bozan" bendenizi harcamak için Devletimizin üst güvenlik kurulları, işi gücü bırakıp hakkımda derin araştırmalar yapmışlar.
Sonunda bir şey bulunamayınca iş dönmüş dolaşmış Homongolos' un son hecesine takılıp kalmış.
-Sonra?
-Olan oldu bi'kere.
İş iyice çığırından çıktı...
Dekan'ın huzurunda bile ifade verdim. Aslında Dekan Bey'i çok iyi tanıyorduk. O asistan iken Cebe-ci'de aynı sokakta otururduk. Oğlu küçük kardeşimle bilye oynardı. Eksik olmasın o zamanlar iyi insandı.! Hep anneannemin tansiyonunu ölçerdi. Para almazdı.
-Üzülme canım. Adam acıdan ölmedi ya...
-Nedenini anlayamazdım ama staj gördüğüm Numune Hastanesinde hocalarımız beni görünce kafalarını çevirip kaçarlardı. Sonradan öğrendim ki hep gözetlenirmişim. Hastanenin içinde bile yakın takibe alınmışım da haberim yokmuş! Yalnızca Dahiliye Doçentimiz Bilgin Hoca -uğradığım bu utanç verici komik haksızlıktan sonra - benimle konuşmak cesa-

retini göstermişti! Numune hastanesinin girişinde bana "Merhaba" demişti.!

Allah ondan razı olsun..

-Amin!

-Disiplin Kurulunda bizi yaşama hazırlayan öğretim üyelerinin davranışlarından, sözlerinden utanmaya başladım.

-Sen niye utanıyorsun, kader utansın!

-Hele bi'tane Amerikadan yeni dönen bir Gastroenterolog vardı ki pek saf çıktı! Dergideki karikatürlerimi gösterip "bu figürler tam giyinik değil. Yarı çıplak!" deyip beni ahlak dışı yayın yapmakla suçlamaz mı? Be adam, Amerika gördün, Avrupa gördün, hiç sergiye gitmedin mi?

-Niye gitsin canım!

Orada yiyecek bir şey yok ki!... Gitmemiştir, gitmemiştir!

Allah'ın .....i işte....

-Öğleden sonra savunmamı yazmaya çalışacağım. Ama inanın hala suçumun ne olduğunu bilmiş değilim....

Her şey kötü bir şaka gibi. Christoph Drösser'in "Stimmt's?" adlı yapıtında şunları okumuştum.

"Stadyumlardaki yarış pistlerinde hep sola doğru koşular! Süpermarketlerde tüketici parcouurları hep sola doğru gidilerek gezilir. Ticaret yapan kişilerin sola eğilimli konumlarda kendilerini daha iyi hissettikleri anlaşılıyor ve dolayısıyla alışveriş arabalarını daha çok dolduruyorlar."

Ayrıca... Yeryüzündeki tüm döner kapılarda sola doğru dönüyor! Kişiler % 85 oranında yalnız sağ elini değil, sağ ayağını da fazla kullanıyorlar. Durduğumuzda sağ ayağımıza daha fazla yük biniyor. Yürüdüğümüzde sağ ayağımızı daha hızlı yere vuruyoruz.... Bu yüzden sağ ayağımız daha kısa!. Yine bu nedenle çölde yönünü kaybeden kişiler, hep sola doğru giderek farkında olmadan büyük bir çember üzerinde dönüyorlar ve sola eğilimin bedelini çok acı bir şekilde ödüyorlar!

Bochum Üniversitesinde görevli Sayın Prof. Dr. Onur GÜNTÜRK araştırmalarında daha anne karnındaki bebeklerin 15. Haftadan itibaren sağ parmaklarını daha büyük bir iştahla emdiklerini bu yüzden sol beyin yarısının daha erken ve iyi geliştiğini yazıyor.!

Yeni araştırmalar sonucu, bilim adamları sola olan eğilimin genetik yapımızdan kaynaklandığını id-

dia ediyorlar!

-Ne diyelim, hayırlısı ne ise o olsun!

Allah hayırlı şifasını versin....

-Aslında tüm evren ve onu oluşturan yapı taşları da solak! Sola eğilim atomun yapısında gizli!

Özellikle atomu oluşturan çekirdek yapılar ile, radyasyon olayından sorumlu – zayıf kuvvet- arasındaki değişken etkileşimde "Parität" sözcüğü ile ifade edilen asimetri, diğer bir deyişle solaklık büyük bir rol oynuyor!

-Al işte ! Al başına belayı.

-Örneğin "Myon" adını verdiğimiz tanecikler atom içinde zayıf kuvvet alanları etkisinde parçalanıyor ve bünyesinden bir elektron çıkışına neden oluyor....

Bu elektronun "Spin" adını verdiğimiz kendi ek-seni etrafındaki dönüş yönü hep sağdan sola doğru!

-!!

-Atom içi gravitasyon alanında oluşan spin uzayın olduğu "Big bang" adı verilen patlamadan bu yana hep aynı yönde ve saniyede 1022 kez kendi ek-seni etrafında dönüyor.

"Nükleon Spin" adını verdiğimiz bu olaydaki dönüş hızı saniye de 150.000 km!

Sonra.....

Bir konu daha var ki çok önemli!

Uzayın her köşesinde oluşan sağ eğilimli Aminoasitler ultraviyole ışın etkisiyle tahrip oldukları halde, solculara bir şey olmuyor! Bu yüzden yeryüzündeki tüm proteinler (dolayısıyla yaşamın temel taşı olan amino asitler) hep sola dönük konumda oluyorlar!!

-Ağabeycan, gerçekten senin durumun hiç iç açıcı değil!

Ben senin ne dediğini pek anlamadım ama, yine de bunları savunmana yazmasan iyi edersin!

Sen gel tecrübeli kardeşini dinle, başına iş açma....

Yoksa...

Sen de bizler gibi , Palandöken dağlarına baka baka küçülürsün....

Ömür çiçeklerini sola sola büyütürsün.....

Dr. M. Zati Altay
Werdohl, Germany